

Intervju: Majkl Polt

Američki ambasador ekskluzivno otkriva da je Srbija za Ameriku strateška tačka, ali da nas neće siliti da radimo protiv naše volje i da sami moramo da izaberemo da li hoćemo da idemo u prošlost ili u budućnost, i kaže: Mi želimo da vi budete uspešni. Ali to morate i vi da želite!

SAD ULOŽILE MILIJARDU DOLARA U PRIVREDU SCG

Kud god je krenuo po Srbiji, po priznanju samog gospodina Polta, ljudi su ga dočekivali toplo i prijateljski, a istovremeno ankete beleže kritički stav građana prema Americi. U našem razgovoru gospodin Majkl Polt se maksimalno trudio da dokaže da su SAD vrlo prijateljski nastrojene prema Srbiji i Crnoj Gori, i ilustrirao to mnogim primerima, ali da se mi ne možemo amnestirati od obaveza prema međunarodnoj zajednici.

Ambasadoru smo odmah postavili pitanje koje najviše uznemirava srpsku javnost - da li su nam, po potpisivanju vojnih sporazuma između SCG i SAD, Amerikanci okupatori ili saveznici?

Vojni ugovori koje smo predložili vašoj Vladi, početak su saradnje u pogledu bezbednosti SCG i SAD, i saradnje sa NATO i zapadnom alijansom. To je deo ukupnog napora da se pronađe način kako da se ispune vaše želje i SCG se integriše u evro-atlantsku zajednicu. Vaša Vlada je izrazila interes da bude deo EU, član Partnerstva za mir, da se integriše u razne regionalne i međunarodne strukture, čiji deo su SAD i mnoge evropske zemlje. Ti ugovori osmišljeni su tako da vam pomognu na tom putu.

Američki ambasador za ratne zločine Pjer Rišar Prosper, povodom obeležavanja desetogodišnjice zločina u Srebrenici, upozorio je da "zlo još vreba iza balkanskih brda". Recite nam šta to Amerikanci znaju, što mi ostali ne znamo? Da li se na Balkanu pripremaju novi sukobi?

Mislom da je moj kolega mislio na dve stvari. Pod jedan, to je pitanje optuženih ratnih zločinaca koji se tu negde kriju. Sumnjamo i verujemo da se Mladić, Karadžić, Gotovina kriju na Balkanu. Ti ljudi su optuženi za zločine, potrebno je da se privedu pravdi i da, ako treba, odgovaraju. Haški Tribunal mora da utvrdi da li su ti ljudi krivi. Optužbe protiv njih su teške, a dokazi snažni. Međutim, ono što se krije u planinama Balkana, kako je rekao moj kolega Prosper, ne odnosi se samo na te ljude, već i na konflikt. Ne oružani, u smislu budućih ratova, već na konflikt savesti. To je konflikt koji nam govori kako se ljudi u ovom delu Evrope nose sa osećanjima prema onome što se dogodilo tokom raspada Jugoslavije. Potrebno je da se svi ljudi na Balkanu zajedno izbere sa tim konfliktima savesti, da razreše svoje probleme, da dođe do potpunog razumevanja tih događaja i da kolektivno pogledaju u budućnost. A ta budućnost se, u suštini, odnosi na reintegraciju prostora bivše Jugoslavije u ujedinjenu Evropu i svetsku zajednicu nacija. Bilo da je neka zemlja mala ili velika, ona ne može sama da se

suoči sa izazovima budućnosti. To moramo da uradimo zajedno.

Zahvaljujući međunarodnim vojnim snagama ne dolazi do obnove ratnih operacija na Balkanu koje bi mogle da uslede kadgod se povede rasprava o međusobnim žrtvama. Da li bi međunarodna zajednica, osim vojne, trebalo da preuzme još intenzivniju ekonomsku i medijatorsku političku pomoć da balkanski narodi brže zaborave rane i okrenu se mirnoj budućnosti?

Pre nego što dođete do pogleda na mirnu budućnost, morate da budete iskreni u odnosu na bolnu prošlost. Kad sam došao ovde, rekao sam da želim da se usresredim na budućnost, a ne na ono što se dogodilo u prošlosti. U isto vreme, shvatio sam da vi ne možete jednostavno da ignorirate ono što se dogodilo u najskorijoj prošlosti i kažete: "To je suviše bolno da o njemu razmišljamo. Nećemo to da radimo". I proces istine i pomirenja u Južnoj Africi je veoma bolan. Sve rane tamo su još sveže, ali ljudi shvataju da je, bez obzira na sve, njihova budućnost međusobno povezana. Mislom da je to veoma važan proces. Jedni drugima treba da kažete: "Da, dogodile su se strašne stvari i potrebno je da ih priznamo. To nam omogućava da događaje stavimo u udžbenike istorije, da budu zabeleženi i upamćeni". Mislom da taj proces u ovom regionu još uvek nije završen.

Kakav je danas zvanični stav Vašingtona prema kosmetskom problemu, posebno prema procesu rešavanja statusa ove srpske pokrajine?

Što se tiče Kosmeta, u potpunosti smo

predani procesu u kome učestvujemo, kao član međunarodne zajednice. Ambasador Kaj Eide nedavno je postavljen da precizno utvrdi kako se uspostavljeni standardi na Kosmetu ispunjavaju. Ti standardi tiču se osnovnih uslova za život srpske i drugih manjina, i ostalih osnovnih ljudskih prava, kao i demokratskih vrednosti koje podržavamo kako bi se na Kosmetu mirno živelo. Ne znam šta će pisati u izveštaju ambasadora Eide, ali kada izveštaj bude gotov, mi u SAD moraćemo da odlučimo da li je došao momenat da se, zajedno sa Prištinom i Beogradom, uključimo u proces pregovaranja o budućem statusu.

U Njujorku je pokrenuta istraga protiv Florina Krasnićija, albanskog biznismena koji je priznao da je u vreme

embaraga, sa znanjem senatora Boba Dola, krijumčario oružje iz Bruklina, preko Tirane, u Prištinu i naoružavao OVK. Da li to znači da će SAD pokrenuti istragu i protiv drugih albanskih krijumčara u Americi?

Nisam video izveštaje o slučaju Krasnićići, pa ću vam dati uopšten odgovor. Mi u SAD potpuno smo predani rešavanju bezbednosne situacije na Kosmetu. KFOR, sa učešćem SAD, učiniće sve što je potrebno da osigura bezbednost svih ljudi koji tamo žive. Događaji iz marta prošle godine bili su sramni i apsolutno neprihvatljivi. KFOR i međunarodna zajednica odmah su ih osudili i pristupili rešavanju problema. Od tada preduzimamo mere u cilju prevencije tih sramnih dela i nećemo dozvoliti da se takav napad ponovi. I što god neko proba da uradi u SAD ili bilo gde u svetu, u cilju destabilizacije bezbednosti na Kosmetu, bilo putem isporuke oružja, terorističkih akcija, ili podsticanjem tih akcija na samom Kosmetu, mi ćemo, u skladu sa zakonom SAD i međunarodnim zakonima, to da zaustavimo. Ni Krasnićići, niti bilo ko drugi, neće uspeti u svojoj nameri.

Amerika je uložila milijardu dolara u našu privredu. Recite nam kakvi su naši ekonomski odnosi i koje još investicije možemo da očekujemo iz SAD?

Unapređenje ekonomije, vraćanje ljudi na posao, pružanje ljudima uverenja da imaju razloga da veruju u budućnost - jedan je od osnovnih razloga mog boravka u Beogradu i jedan od osnovnih ciljeva kojima težim. Veoma sam zadovoljan i ponosan na činjenicu da je Amerika, kao nacija i zemlja, danas najveći investitor u Srbiji. Videli ste da je US Steel gotovo udvostručio svoje kapacitete, uvođenjem dodatnih topionica i većom proizvodnjom čelika. Videli ste da Ruma Guma - Galaxy Tires govori o planovima za svoje širenje u Srbiji. Sve to je osmišljeno da se ljudi ovde zapošljavaju, da raste proizvodnja, da se izvozi iz Srbije. City bank, Boeing, Microsoft, Motorola i mnoge druge kompanije iz SAD interesovale su se kod mene o investicionoj klimi u Srbiji. Dajem im odgovor koji se sastoji od tri dela: "Dugoročno, vaše investicione mogućnosti i mogućnosti da zaradite u Srbiji su izuzetne. Trebalo bi da je razmotrite kao primarnu teritoriju za investiranje, da otvorite nova radna mesta u Srbiji, i da tako napravite profit. U srednjoročnom smislu, vaše investicione mogućnosti su dobre - rezultate investiranja videćete relativno brzo i šanse su vam dobre. A u kratkoročnom smislu - suočićete se sa izvesnim izazovima. U Srbiji još uvek ima izvesnih strukturalnih problema. Potrebno je unaprediti pravosud-

Saradujemo protiv terorizma i mafije

Deo svetske javnosti okrivljuje SAD jer su, navodno, svojevremeno podržavale Osama Bin Ladenu i jer tolerišu prisustvo bele Al Kaide u Bosni i na Kosmetu. Kako komentarišete ove tvrdnje? I kako SAD i SCG saraduju na pitanjima suzbijanja međunarodnog terorizma i organizovanog kriminala?

O tako važnim temama treba razgovarati na jednostavan, razumljiv i direktan način. Mišljenje da Amerika toleriše izvesne vrste terorizma, poput onih koje ste vi opisali, je apsolutno netačno. Za mene je veliko razočaranje da čujem da bi neko i mogao sugerisati da mi toleriše terorističko delovanje. Važno je da ljudi ovde, kao i ljudi u mojoj zemlji, vide činjenice, a ne insinucije ili pretpostavke. A činjenica je da SAD ulažu veliki deo svog nacionalnog blaga, u smislu ljudskih života, u front borbe protiv terorista širom sveta. Kao nacija potpuno smo predani borbi protiv međunarodnog terorizma, ma gde se pojavio na licu Zemlje. To je ono što moramo da uradimo, zajedno sa našim prijateljima u Srbiji i Crnoj Gori. Već mnogo toga radimo zajedno. Otvoreno jedni drugima pružamo informacije koje imamo. Ovdje, u ambasadi imamo eksperte iz Ministarstva pravde SAD, koji blisko saraduju sa vašim pravosudnim telima. Nema prepreka u smislu pružanja tih informacija, nagoveštaja za moguće terorističke akcije u budućnosti i pružanja zaštite. Osećam da je naša ambasada sigurna. Ne očekujem terorističku akciju na ambasadu SAD. Vi ste u strateškom smislu na veoma važnom mestu u Evropi.

Nastavak na strani 13